

V tem je skrivnost umetnine in Shakespeare je bolj kot kdo drugi nje živ dokaz. Snovi si izposoja, a ustvarjenih umetnin ne more nihče posneti. Vsak verz mu je napet kot lok, podoba rase iz podobe, monologi in dialogi so zgrajeni iz globokih življenjskih resnic, ki se brez teže bočijo in prelivajo kakor mavrična lepota poezije. Človeške drame rasejo iz strasti, ki vro iz osrčja narave, izvora vsega gibanja. Shakespeare ne razglablja, on snuje in ustvarja. Njegov stil je fantazija, ki vsak hip iz podobe poraja podobe in jih plete v svetove. Trditev, da so v njegovi drami zarodki vseh stvaritev novega časa, ni pretirana. Sila njegove osebnosti dosega kozmične globine, saj ni igriva komedija nič lažja po teži kot velika tragedija. V urah nezmerne napetosti človeške ustvarjalne sile je bil spočet Hamlet s prokletstvom in poslanstvom, da svet uredi. Zavest modernega človeka se je rodila. Hamleti razkrajajo z uporom čustvovanja in misli trohneče svetove, a kadar se zapletejo po lastni ali tuji volji v dejanje, grme plazovi, pod katerimi umirajo sami z nagnito družbo.

Umetnik oblikuje iz dobe in borbe človeško zavest za čase naprej, za bodoče rodove, a podobe človeka, ki bo živel v družbi novih produkcijskih osnov, ne more pričarati iz prihodnosti.

Takrat, ko sem na novo doživljal Hamleta, je že zahajala doba, v kateri je bilo ustvarjanje lepote in misli najvišji izraz življenja, izza obzorja se je že dvigalo krvavo dejanje, ki preorava svet.

(Dalje)

OPROŠČENJE

IGO GRUDEN

*Zakaj življenje mi greniš nesrečno,
da si iz dni obupa in nemira
želim oditi v pozabljenje večno?*

*Večera dih na krilih netopira
kot hlad vsemira me takrat pretresa,
pred mano brezno se temè odpira.*

*Ni v duši žalovanja in ne kesa,
saj še slovesa misli so mi tuje
kot listi, ki odpadajo z drevesa.*

*A vendar te srce ne obtožuje
in ti ne zasenčuje dni mladosti;
kot v mesečini še tedaj vzdihuje:*

Če sem te kdaj žalilo, mi oprostí.